

Michail ŠENOVSKÝ*

KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

CRISIS PLANNING

Abstrakt

V příspěvku jsou uvedeny poznatky z přípravy a tvorby krizových plánů jak ze sféry podnikatelských subjektů, tak i ze státní správy a samosprávy. Pozornost je věnována ohodnocení katastrálního území a jeho zařazení do kategorie nebezpečí. V závěru pak je zdůrazněna paralela s hodnocením územních celků pro plošné pokrytí území silami a prostředky Hasičského záchranného sboru ČR.

Abstrakt

The contribution deals with knowledge gained from development of the crisis plans in the area of corporate subjects and also subject of civil service and self-government. Attention is particularly devoted to assessing of the cadastral territory and its categorization into category of the danger. There is emphasized parallel to assessment of territories for dislocation of the units of Fire services ČR in the end.

Key words: Emergency situation, crisis plan, headquarters, Integrated rescue system

Úvod

O krizových plánech obecně

Součástí příprav na řešení krizových situací je i krizové plánování. Výstupem krizového plánování u orgánu krizového řízení a u dalších státních orgánů je krizový plán, u právnických a podnikajících fyzických osob je to plán krizové připravenosti. Tato skutečnost je dána platnou legislativou [1,2]. V praxi se však začínáme setkávat i s případy, kdy krizový plán si připravují právnické a podnikající fyzické osoby. Tento krizový plán nemá nic společného s krizovými plány výše uvedenými – pouze název. Nemusí být zpracováván dle doporučené osnovy [2,6] a jeho hlavním posláním je:

1. Stanovit co je považováno za krizi a čím může být vyvolána.
2. Vymezit řídicí orgány v době krize (např. krizový štáb, krizové řídicí operační středisko, atd.) a jejich práva a povinnosti.
3. Vymezit povinnosti zaměstnanců.
4. Stanovit, která pracoviště při vzniku krize jsou pro chod společnosti nepostradatelná včetně počtů zaměstnanců.
5. Stanovit postup při vzniku krize a řízení krizové situace.
6. Zajištění první pomoci - vlastní + lékař
7. Kontakt s okolím (veřejnost a státní správa a samospráva).

---

* doc. Dr. Ing., VŠB – Technická univerzita Ostrava, FBI, Katedra požární ochrany a ochrany obyvatelstva,
700 30 Ostrava – Výškovice, e-mail: michail.senovsky@vsb.cz

Podnikatelská sféra se tímto způsobem začíná připravovat na krizové situace ve své firmě a hledá způsoby minimalizace ztrát, to většinou znamená obnovení činnosti (provozu). Může se také stát, že možná krizová situace v organizaci přeroste možností firmy a pak se samozřejmě obrátí o pomoc na Integrovaný Záchraný Systém (IZS). V těchto případech samozřejmě nehovoříme o finančních, personálních, výrobních, či jim podobných krizových situacích firem, protože tam IZS nepomůže. Otázkou ale zůstává způsob poskytnutí pomoci, respektive její sjednávání při tvorbě krizových plánů. Zde se dle současné legislativy jeví jako určitý sjednocovací prvek Dokumentace Zdolávání Požárů (DZP). Tento dokument se zpracovává pouze v těch případech, kdy podmínky požárního zásahu jsou hodnoceny jako složité, nebo při dalších okolnostech, které podrobněji řeší [11]. Je to jediný dokument, který mají požární jednotky HZS ČR o dané organizaci k dispozici (za předpokladu, že je zpracována). Pro zpracování DZP existuje metodická příručka¹. K ostatním událostem v souvislosti s krizovými plány organizací, bude vhodné vypracovat obdobnou metodickou příručku, zejména z důvodů sjednocení formy a obsahu dokumentace, kterou budou v případě potřeby používat jednotlivé složky IZS.

Vraťme se ale ke krizovým plánům definovaným současnou legislativou. Krizový plán je dokument, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací v působnosti orgánu krizového řízení. Plán krizové připravenosti je dokument upravující přípravu dotčené (určené orgánem krizového řízení) právnické osoby, nebo podnikající fyzické osoby k řešení krizových situací.

Odpovědnost za zpracování krizového plánu má zpracovatel krizového plánu. Ten má rovněž za povinnost zpracovat plán akceschopnosti zpracovatele krizového plánu. V tomto dokumentu jsou stanoveny postupy a termíny zabezpečení připravenosti k řešení krizových stavů a opatření k zajištění ochrany před následky krizových situací.

Výchozí podklady pro krizového plánování

V souvislosti s přípravou na krizové situace je nutné uvést některé skutečnosti. Zpracování krizových plánů předchází analýza rizik příslušného území.

Dle [12] se mimořádné události, k jejichž řešení je vyhlášen některý z krizových stavů označují jako krizové situace. Expertním odhadem bylo stanoveno, že v podmínkách České republiky lze očekávat vyhlášení krizových stavů u omezeného počtu mimořádných událostí (celkem se jedná o 23 mimořádných událostí).

Harmonogram přípravy a zpracování krizových plánů [3] stanovil, že pro tyto krizové situace se zpracují speciální plány označené jako typové plány.

Typovým plánem rozumíme dokument, který stanoví pro určitý druh krizové situace doporučené (typové) postupy, zásady a opatření pro její řešení. Vlastní zpracování typových plánů je přeneseno na jednotlivé ústřední správní úřady podle jejich působnosti. Posici typových plánů v systému krizového plánování znázorňuje obr. č. 1.

Typové plány se rozpracovávají pro konkrétní druh krizové situace na daném území do operačních plánů, které stanoví postupy, zásady, opatření, síly a prostředky pro její řešení, plány jejich nasazení a zabezpečení (obr. č. 1). Osnova typového plánu může být následující²

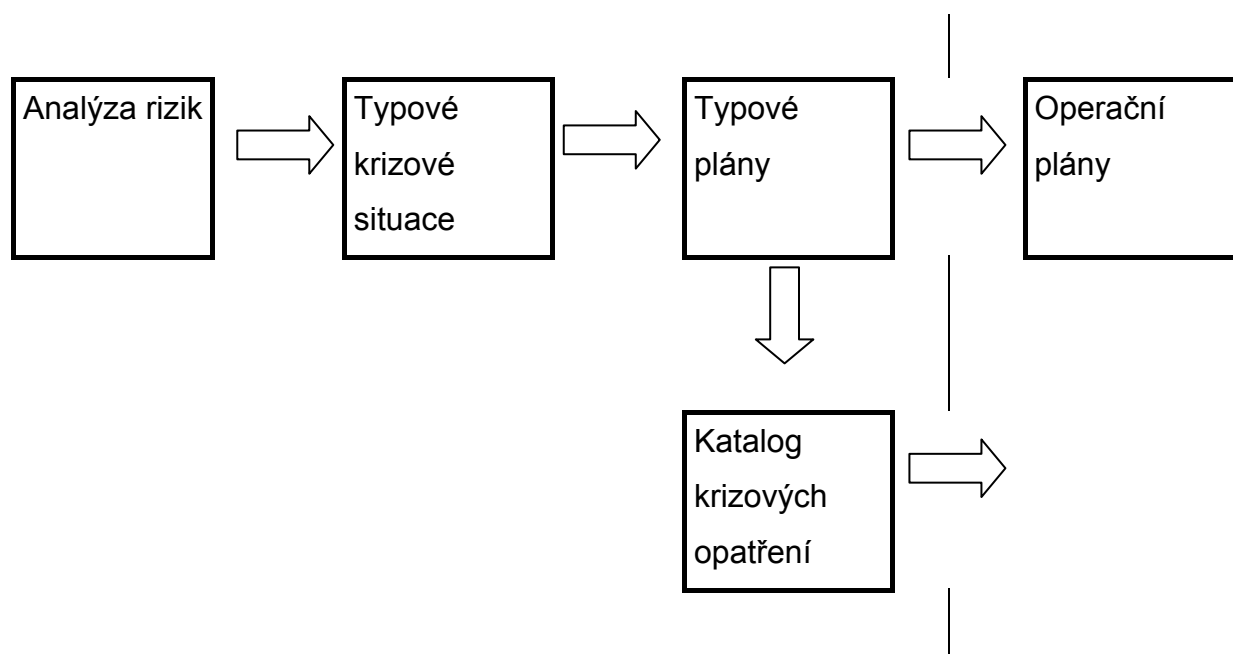
1. Stručný popis krizové situace a její možný výskyt na území ČR.
2. Dopady krizové situace.

---

¹Hanuška, Z.: Metodický návod k vypracování dokumentace zdolávání požárů. MV – ředitelství HZS ČR Praha 1996.

²Adamec, V.: Typové plány – podklad pro tvorbu krizových plánů. In: Ochrana obyvatelstva 2004. Sborník z konference VŠB – TUO FBI Ostrava, 2004.

3. Podmínky pro řešení krizové situace.
4. Omezení pro řešení krizové situace.
5. Doporučené typové postupy, zásady a opatření pro řešení krizové situace.
6. Podklady pro vypracování typového plánu.
7. Identifikační údaje o zpracovateli typového plánu.

Obr. č. 1 Pozice typových plánů v systému krizového plánování

Údaje nezbytné pro zpracování krizových plánů pro přípravu a řešení krizových situací má oprávnění vyžadovat, shromažďovat a evidovat hasičský záchranný sbor kraje³Ten rovněž na vyžádání tyto údaje poskytuje⁴ V krizovém plánování rozlišujeme:

Zpracovatel krizového plánu	Subjekt krizového plánování
<ul style="list-style-type: none"> - správní úřad - jiné státní orgán a - orgány samosprávy, jimž zákon ukládá povinnost zpracovat krizový plán s ohledem na charakteristiku území.	<ul style="list-style-type: none"> - orgány a organizační složky státu, - jejich organizační celky, - právnické osoby, - podnikající fyzické osoby (určené orgánem krizového řízení) podílející se na zajištění krizových opatření v rámci krizového plánování.

³§ 15 odst. 3 zákona č. 240/2000 Sb.

⁴§ 9 odst. 1) písm. e) a § 15 odst. 4 písm. b) a d) zákona č. 240/2000 Sb.

V souvislosti s krizovým plánováním rozlišujeme několik druhů plánovacích dokumentů, které mají charakter krizového plánu. Jejich přehled uvádí obr. č. 2.

Obr. č. 2- Přehled krizových plánovacích dokumentů

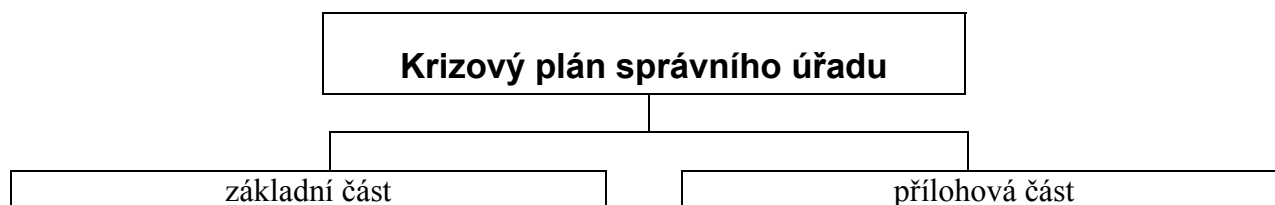
Krizový plán správních úřadů a určených orgánů státní správy

K zajištění připravenosti ministerstev a jiných správních úřadů na řešení krizových situací zpracovávají tyto orgány krizového řízení krizové plány. Zpracovaný krizový plán schvaluje ministr nebo vedoucí správního úřadu.⁶

Obdobně postupují i další státní orgány, které stanoví zákon.⁷ Jedná se zejména o Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády, Nejvyšší kontrolní úřad a Bezpečnostní informační službu. Krizový plán schvaluje v případě Kanceláře Poslanecké sněmovny, Kanceláře Senátu a Kanceláře prezidenta republiky jejich vedoucí, v případě Úřadu vlády vedoucí Úřadu vlády, v případě Nejvyššího kontrolního úřadu prezident Nejvyššího kontrolního úřadu a v případě Bezpečnostní informační služby ředitel Bezpečnostní informační služby.

Náležitosti krizových plánů správních úřadů a určených orgánů státní správy

Krizový plán správního úřadu a určených orgánů státní správy (dále jen „krizový plán správního úřadu“) se skládá ze základní části a přílohové části.

⁵ Rozpracování úkolů krizového plánu kraje obecním úřadem určené obce

⁶ § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb.

⁷ § 28 odst. 2 zákona č. 240/2000 Sb.

Základní část obsahuje:

- a) vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů správního úřadu a jiného státního orgánu s ohledem na charakteristiku území,
- b) popis organizace krizového řízení,
- c) výčet a hodnocení možných krizových rizik, jejich dopad na území
- d) činnost orgánů a organizačních složek státu, jejich organizačních celků, právnických nebo podnikajících fyzických osob podílejících se na zajištění krizových opatření v rámci krizového plánování (dále jen "subjekt krizového plánování"), a
- e) další podklady a zásady potřebné pro používání přílohové části krizového plánu.

Přílohovou část krizového plánu tvoří dokumenty nezbytné ke zvládnutí krizové situace, zejména:

- a) přehled sil a prostředků včetně jejich počtu a využitelnosti,
- b) katalog krizových opatření,
- c) typové plány,
- d) povodňové a havarijní plány zpracované podle zvláštních právních předpisů,
- e) další operační plány, které pro konkrétní druh krizové situace na daném území,
- f) plán nezbytných dodávek,⁸
- g) plán hospodářské mobilizace,⁹
- h) plán akceschopnosti zpracovatele krizového plánu,
- i) plány spojení,
- j) plány materiálně technického zabezpečení,
- k) topografické mapy s vyznačenými riziky a řešením ohrožení.

Postup při zpracování krizového plánu správního úřadu

Ministerstvům a ostatním správním úřadům, jakož i zákonem vyjmenovaným státním orgánům zákon nepředepisuje, jak mají při zpracování krizového plánu postupovat. Rozsah spolupráce s dalšími orgány krizového řízení tedy tyto volí podle vlastních potřeb.

Krizový plán kraje

V rámci opatření k zajištění připravenosti kraje na řešení krizových situací zabezpečuje hasičský záchranný sbor kraje¹⁰ zpracování krizového plánu kraje. Zpracovaný krizový plán kraje schvaluje hejtman.

Náležitosti krizového plánu kraje¹¹

Krizový plán kraje se skládá ze základní části a přílohové části.

---

⁸ § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 241/2000 Sb.

⁹ § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 241/2000 Sb.

¹⁰ § 14, zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

¹¹ § 15 Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Krizový plán kraje

Základní část

Přílohová část

Základní část krizového plánu kraje obsahuje:

- a) vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů kraje s ohledem na charakteristiku území kraje,
- b) charakteristika organizace krizového řízení kraje,
- c) výčet a hodnocení možných krizových rizik, jejich dopad na území kraje,**
- d) činnost subjektů krizového plánování podílejících se na zajištění krizových opatření v rámci krizového plánování,
- e) další podklady a zásady potřebné pro používání přílohové části krizového plánu kraje.

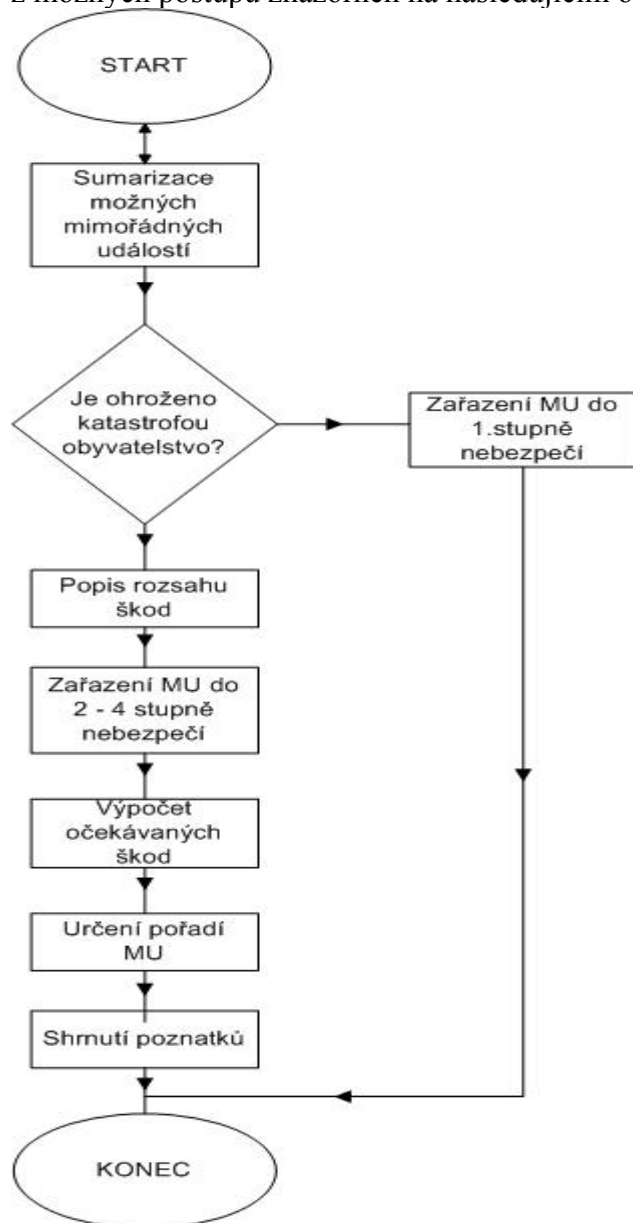
Přílohová část krizového plánu kraje obsahuje:

- a) přehled sil a prostředků včetně jejich počtu a využitelnosti, které jsou k dispozici ve správním území kraje,
- b) katalog krizových opatření,
- c) typové plány očekávaných krizových situací na území kraje,
- d) povodňový plán uceleného povodí (kraje),
- e) havarijní plán kraje,
- f) operační plány pro řešení dalších očekávaných krizových situací na území kraje,
- e) plán nezbytných dodávek,
- f) plán hospodářské mobilizace,
- g) plán akceschopnosti kraje,
- h) plány spojení kraje,
- h) plány materiálně technického zabezpečení,
- h) plány zdravotnického zabezpečení kraje,
- i) topografické mapy území kraje s vyznačenými riziky a řešením ohrožení.

V základní části krizového plánu kraje je pod bodem c) uvedeno: „výčet a hodnocení možných krizových rizik, jejich dopad na území kraje“. V tomto bodě spatřuji jeden ze základních problémů. Myslím si, že hodnocení by mělo ve všech krajích být podobné (vzhledem k tomu, že je prováděno různými lidmi a každý kraj má své specifické podmínky, ani nemůže být stejné. Postačilo by, aby bylo podobné). Jestliže identifikovaná rizika budeme hodnotit podobně, bude optimalizována i reakce záchranného systému na hrozící, případně vzniklou mimořádnou událost. Problém spočívá v tom, že není přijata jednotná metodika pro hodnocení rizika a co hůře, zcela určitě nám budou scházet informace a data. Vzhledem k tomu, že zákon jednoznačně stanoví termín zpracování krizových plánů 31.12.2004, pak mnoho času nezbyvá. V praxi je snaha použít k těmto účelům například metodu definovanou v dokumentu TEC DOC 727. Osobně bych tuto metodu doporučil pouze jako doplňkovou, rozhodně ne jako hlavní. V ostatních případech to pak je snaha o implementaci některé ze zahraničních metod. Toto řešení se na první pohled jeví jako přijatelné. Problém však je v tom, že nejsme schopni posoudit vypovídací schopnost, respektive věrohodnost výstupů.

Jak se pak máme dívat na věrohodnost této metodiky, když s danou zemí nemáme ani společné hranice.

Jakým způsobem provést jednotlivé kroky hodnocení? Pro ilustraci je jeden z možných postupů znázorněn na následujícím obrázku.

Pojem katastrofa*

Obr. 3 Hodnocení rizika územního celku.

- 1) krok - Sumarizace možných mimořádných událostí** představuje první krok. Je nutné se zabývat zejména takovými mimořádnými událostmi, u kterých lze předpokládat vysoký destrukční potenciál, potřebný k překonání ochranných systémů.

* Termín „katastrofa“ není v naší legislativě definován a protože není k dispozici ani jednotná definice. Za katastrofu v tomto textu označuji mimořádnou událost extrémních rozměrů s extrémními důsledky pro obyvatelstvo či životní prostředí.

Takové mimořádné události pravděpodobně budou představovat potíže pro bezpečnostní systém jako celek.

Při analýze rizika však musíme znát další kvantitativní faktory rizika, které se uplatňují při rozvoji rizika až do vzniku mimořádné události. Jedná se o potenciál rizika (p_r), který můžeme vyjádřit takto:

$$p_r = \frac{X_d}{X_o} \quad [1]$$

Kde:

p_r = potenciál rizika

X_d = destrukční potenciál

X_o = odolnostní potenciál

Potenciál rizika lze definovat jako poměr mezi veličinou vystihující destrukční děj a veličinou vyjadřující odolnost v rovnovážně dynamicky fungujícím systému. Hodnota p_r dosahuje různých hodnot, podle kterých můžeme předvídat možnou intenzitu případné mimořádné události.

$$0 < p_r < 1 \quad \text{když} \quad X_d \ll X_o \text{ nebo } X_d < X_o$$

Nedochází k destrukci systému, ale pouze k jeho zatěžování. Dosáhne-li však tlak destrukčního potenciálu takového účinku, že

$$X_d = X_o \quad \text{pak} \quad p_r = 1$$

Dochází k postupnému dlouhodobému uvolňování prvků z celku, dochází k rozkladu systému.

Je-li dosaženo vztahu

$$X_d > X_o \quad \text{pak} \quad p_r > 1$$

Pak dochází k destrukci systému náhle. Jedná se například o výbuch plynu, výbušnin, par hořlavých kapalin, ale také například o náhlou migraci obyvatelstva a podobně.

Extrémní situace nastává tehdy, je-li

$$X_d \gg X_o \quad \text{pak} \quad p_r \gg 1$$

Pak jsou veškeré obranné systémy zbytečné, protože dochází k náhlému okamžitému rozbití systému.

- 2) **krok – Zařazení mimořádné události** do stupně ohrožení. Jako limitující prvek systému bereme člověka. Pokud hodnocená mimořádná událost významně neohrožuje člověka (jedná se především o ohrožení života, případně vážného poškození zdraví), pak se jí dále nezabýváme. Nesmíme však hledat pouze přímé ohrožení člověka. Velmi často se setkáme s nepřímým ohrožením, které dopadne na společnost s určitým časovým posunem.
- 3) **krok – Stanovení rozsahu škod** může být determinován například takto:
- fyzické poškození zachycuje všechny osoby, které jsou následkem nebezpečí bezprostředně fyzicky ohroženy. Fyzické poškození tedy zahrnuje oběti na životech, těžké a lehké úrazy a také nemocné osoby. Potřeba podpory a pomoci je zde soustředěna do oblasti zdravotní péče.
  - evakuování jako důsledek hrozícího nebezpečí uvažujeme s krátkodobým nebo dlouhodobým přemístěním obyvatel do bezpečí. Potřeba pomoci se skládá z vyrozumění ohrožených osob a bezpečného přemístění mimo dosah nebezpečí.
  - potřeba humanitární podpory je míněna pro osoby, které již nejsou bezprostředně ohroženy, potřebují však přístřeší, jídlo, pití, ošacení, příkrývky apod.
  - poškození ekosystému na němž dochází k narušení přírodní rovnováhy. Potřeba podpory a pomoci je zde velice rozličná a závislá na vyskytující se nebezpečí a druhu poškozených základů (voda, půda, atd.).
  - věcné škody představují přímé finanční náklady na obnovení činností a zdrojů, u nichž došlo k výpadku. Výskyt věcných škod je spojován s výpadkem činností v oblasti bydlení, práce, zásobování, komunikací, atd..
- 4) **krok – Zařazení mimořádných událostí do stupně rizika.** Dle zvyklostí¹² v ČR zařazujeme do 1 – 4 stupně, kdy 4. stupeň je hodnocen jako katastrofa.
- 5) **krok – Výpočet očekávaných škod.** Přiměřená definice udává plochu pod křivkou součtu pro každý indikátor druhu nebezpečí – popřípadě způsob vývoje dlouhodobě statisticky důležité očekávané škody (např. kolektivní riziko R_0). Tato se zjišťuje pro každý indikátor dle [8] následovně:

$$R_{ijo} = \frac{A_{j+1}}{H_{j+1}^a (a+1)} (H^{a+1} - H_{j+1}^{a+1}) \quad \text{kde:} \quad a = \frac{\log A_{j+1} - \log A_j}{\log H_{j+1} - \log H_j} \quad [2]$$

kde: A ..... rozsah škod
H ..... kumulativní četnost k A

---

¹² například .....?

- j ..... index pro určitý rozsah A
 i ..... indikátor ($n_1 - n_2$)

6. **krok – Výpočet závažnosti rizika.** Důsledná, systematická a kvantitativní analýza rizika tvoří důležitý podklad pro dosažení srovnávacího přehledu. Pro přímé srovnání rozdílných událostí a vývoju s ohledem na účinně vynaložené nasazení finančních prostředků se kladou zatím dvě otázky hodnocení:

Z jedné strany není možné srovnání mezi velkými a malými rozsahy škod

Na druhé straně se musí rozdílné druhy škod posuzovat bezprostředně společně.

Rozdílné sociální aspekty, které rozhodně ovlivňují posouzení mimořádných událostí mimořádného rozsahu a nebezpečných situací, přihlížíme k faktoru averze. Číselné určení averze, má jasný charakter ocenění, následuje podle postižení společnosti (obec, region. stát), popřípadě v závislosti na definované třídě rozsahu. Čím větší je postižení společnosti, jejíž prostředky a struktury se katastrofami a nouzovými situacemi přetěžují, tím silněji narůstá averze proti těmto událostem a vývoju.

Rozdílné následky vyšetřovaných nebezpečí a jejich vývoje, jsou v literatuře [8] popsány jednotně pěti indikátory. Otázkou však zůstává konkrétní vyjádření cenové hranice, kolik peněz je společnost připravena vynaložit, aby eliminovala rizika jednotných škod na přijatelnou míru.

Vlastní výpočet se provádí dle uvedeného vzorce:

$$R_{gi} = \sum_{j=1}^4 (R_{ij} \cdot \phi_j(A_i) \cdot GK_i) \quad [3]$$

- kde: R_{ij} ..... statisticky očekávané škody
 F_j ..... faktor averze
 GK_i ..... cenová hranice
 i ..... indikátory škod (n_1-n_5)
 j ..... rozsahové třídy (AK1-AK4)

7, 8. krok – Určení pořadí závažnosti MU a vlastní shrnutí představuje závěr.

Důkladný popis rizik a vhodně provedena analýza pak může poskytnout celkový obraz o posuzovaném územním celku, kdy můžeme přijímat závěry k možným dopadům mimořádných událostí antropogenních a přírodních, případně vzájemnou kombinaci těchto dvou. Pro určení pořadí závažnosti je potřebné použít některou analytickou metodu, která dokáže seřadit zjištěná rizika dle závažnosti. Vhodná je například metoda analýzy souvztažnosti [9]. Pokud zde hovořím o mimořádných událostech, pak za krizovou situaci označujeme mimořádnou událost až po vyhlášení krizového stavu. Jaké výstupy nás budou zajímat?

- charakteristika rozhodujících rizik, očekávané následky pro obyvatelstvo a životní prostředí,
- predikovat významná místa, která mají dostatečně velký destrukční potenciál pro vznik závažných mimořádných událostí,
- srovnání mezi nebezpečími v závislosti na postižené oblasti (následky pro obce, regiony a sousední státy).

Výsledkem provedené analýzy bude zařazení katastrálního území do stupně nebezpečí. Chtěl bych připomenout, že při plošném pokrytí sil a prostředků jednotkami požární ochrany se také hodnotily územní celky a zařazovaly do stupňů a kategorií nebezpečí [13]. Následně se určovaly síly a prostředky k lokalizaci a likvidaci mimořádné události. Zásadní rozdíl je v tom, že při plošném rozmístění jsme brali v úvahu pouze požáry, místo vzniku (střed města, .. samota na horách) apod. V případě krizového plánování musíme brát v úvahu daleko větší plejádu mimořádných událostí a možné vzájemné vazby mezi nimi.

Plošné rozmístění sil a prostředků

Základní princip plošného rozmístění sil a prostředků je dán legislativou [14,15]. Podrobněji je pak rozpracován v literatuře [10,13].

Kritéria pro ohodnocení katastrálního území.

Stupeň a kategorie nebezpečí katastrálního území se pro potřeby požární ochrany jsou stanoveny podle několika vybraných kritérií. Metoda pro určení stupně a kategorie nebezpečí je v podstatě velmi jednoduchá.

Určení stupně a kategorie nebezpečí pro katastrální území se provádí podle hodnoty celkového kritéria K_c . Tato hodnota je dána součtem hodnot jednotlivých kritérií.

$$K_c = K_o + K_{ui} + K_z \quad [4]$$

kde:

K_o Kritérium počtu obyvatel.

K_{ui} Kritérium charakteru území.

K_z Kritérium zásahů.

Tabulka č.2. Kritérium počtu obyvatel.

Počet obyvatel	Hodnota K_o
nad 50 000	20
10 001 - 50 000	15
4 001 - 10 000	14
1 001 - 4 000	12
201 - 1 000	10
20 - 200	5
do 20	1

Tab. č. 3. Kritérium charakteru území.

Popis kritéria	Hodnota K_{ui}
Rekreační oblasti s přechodným zvýšením počtu obyvatel v katastru vyšším jak 2 000 osob.	1
Historické centrum obce s komplexem historických budov, které mají charakter národní kulturní památky, nebo historicky chráněného území.	2
Dopravní centrum státního a mezinárodního významu (železniční uzly, mezinárodní letiště a přístavy) s nepřetržitým provozem a skladovým hospodářstvím. Katastrální území s rozvinutou podnikatelskou, výrobní, skladovou a obchodní strukturou.	3

Tab. č. 4. Kritérium zásahů.

Počet zásahů	Hodnota K_z
do 40	0
40 - 120	1
nad 120	2

Součtem jednotlivých koeficientů se dostáváme k celkové hodnotě. Z následující tabulky pak přiřadíme danému katastrálnímu území Stupeň a kategorii nebezpečí. Základní tabulka plošného rozmístění je uvedena v příloze zákona¹³ a poskytuje informaci, kolik jednotek a v jakém čase se na místo mimořádné události dostaví.

Tab. č. 5. Celkové kritérium.

Stupeň a kategorie nebezpečí	Hodnota K_c
IA	25 a více
IB	21 - 24
IIA	16 - 20
IIB	11 - 15
IIIA	6 - 10
IIIB	3 - 5
IV	do 2

Závěr

Samozřejmě, že provedení analýzy územního celku není tak jednoduché, jak snad z uvedeného vyplývá. Jedná se o složitý proces, kde na prvním místě budou stát dostupné podklady například pro statistické zpracování a samozřejmě znalosti a zkušenosti zpracovatelů. Výše uvedena metoda hodnocení územního celku „Plošné pokrytí“ může zpracovatelům poskytnout informace o závažnosti hodnoceného území z hlediska požární ochrany.

Závěrem chci jen zdůraznit závažnost systému krizového plánování, protože chceme-li řídit, musíme plánovat.

Literatura

1. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
2. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.
3. Harmonogram přípravy a zpracování krizových plánů (novelizovaný), MV – generální ředitelství HZS ČR, Č.j.: PO – 2405/PLA-2003, schváleno usnesením BRS č. 79/2003
4. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

¹³zákon. č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, v aktuálním znění.

5. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
6. Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech a zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.
7. Metodika zpracování krizových plánů dle § 15 a § 16 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb., MV – GŘ HZS ČR, Č.j. : PO - 2675/PLA – 2003, ve znění pozdějších úprav
8. Bundesamt für Zivilschutz, - Ernst Basler und Partner AG.: *Katastrophen und Notlagen in der Schweiz*. Schweiz : August, 1995.
9. Šenovský, M.; Adamec, V.: *Základy krizového managementu*. SPBI spectrum. Ostrava 2001. ISBN: 80-86111-95-4.
10. Šenovský, M.; Hanuška, Z.: *Organizace a řízení*. Skriptum VŠB-TUO/FBI. Ostrava 2003.
11. Vyhláška č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.
12. Adamec, V.: *Současnost a budoucnost typových plánů*.
13. Hanuška, Z.: *Organizace jednotek požární ochrany I*. SPBI Ostrava 1998, ISBN: 80-86111-26-1
14. Zákon č. 133/1985 o požární ochraně v aktuálním znění
15. Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Summary

The contribution presents the process of preparing the crisis plans that serve as basic documents for the system of crisis management. One of major areas in crisis plan formulation is the issue of risk assessment for a territorial unit. Such an assessment was made in the framework of the deployment of fire protection equipment and forces in the Czech Republic's territory. Unfortunately, it took merely into account problems of the determination of a sufficient number of fire brigades in the given cadastral area according to the degree and category of the risk calculated. However, for crisis planning a more detailed analysis must be done, i.e. assessment of risks to the given territorial unit. In more detail I am concerned with one of possible methods applied in Switzerland. I believe that this is one of possible ways of assessing the territorial unit. It is a financial expression that will be complicated because it should respect specifics of the Czech Republic. In the contribution, a procedure for algorithm-based calculations and specific steps are described, including the presentation and the explanation of mathematical formulae used.